

STORTINGET

Innst. 227 S

(2024–2025)

Innstilling til Stortinget
fra finanskomiteen

Prop. 107 S (2024–2025)

Innstilling fra finanskomiteen om Endringer i statsbudsjettet 2025 under Utenriksdepartementet og Forsvarsdepartementet (økt militær støtte til Ukraina)

Til Stortinget

1. Sammendrag

1.1 Innledning og formål

Russlands angrep på Ukraina 24. februar 2022 er et tidsskille for Europa og en alvorlig trussel mot internasjonal fred og sikkerhet. Norges sikkerhet, velstand og handlefrihet er tuftet på respekt for folkeretten i en regelstyrt verden. Russlands angrepskrig mot Ukraina truer våre nasjonale interesser. Et samlet politisk Norge står sammen i fordømmelsen av Russlands krigføring i Ukraina og støtter det ukrainske folks legitime forsvarskamp.

Regjeringen foreslår i denne proposisjonen en betydelig økning av Nansen-programmet i 2025 innenfor rammen av den politiske enigheten våren 2023, høsten 2024 og vinteren 2025 som samtlige partier på Stortinget har sluttet seg til. Forslaget innebærer at den militære støtten økes med 50 mrd. kroner, og at den samlede rammen for Nansen-programmet i 2025 økes fra 35 mrd. kroner i Saldert budsjett 2025, til totalt 85 mrd. kroner. Den økte bevilgningen på 50 mrd. kroner skal gå uavkortet til internasjonale initiativer og kjøp fra ukrainsk forsvarsindustri. Økningen som foreslås, er i samsvar med handlingsregelen for bruk av fondsmidler og det finanspolitiske rammeverket. Med denne tilleggsbevilgningen økes den samlede rammen for Nan-

sen-programmet til 204,5 mrd. kroner i perioden 2023–2030, jf. forslag til romertallsvedtak II.

Den økte støtten har to hovedformål:

1. å styrke Ukrainas evne til å stå imot det russiske presset og forbedre Ukrainas forhandlingsposisjon overfor Russland, og
2. å støtte den mulige fredsplanen som er under utarbeidelse i samarbeid med andre europeiske allierte.

Nivået på støtten er et tydelig signal til Ukraina, Europa, USA og Russland om at Norge er villig til å gjøre mer for europeisk sikkerhet.

Det økte bidraget i 2025 skal gå utelukkende til militær støtte, i tråd med behovene som Ukraina har formidlet til regjeringen. Prioriterte områder for den økte militære støtten i 2025 er anskaffelse av luftvern, artilleriammunisjon og droner samt tiltak innenfor det maritime domenet, hvor Norge har en lederrolle i å bistå Ukraina med utviklingen av deres maritime kapasiteter sammen med Storbritannia. Norge skal også bidra til oppbygging av en skalerbar ukrainsk styrke på størrelse med en brigade i samarbeid med de andre nordiske og baltiske landene. Innenfor bevilgningsøkningen i denne proposisjonen foreslås det å bidra med anskaffelser av materiell til brigaden fra internasjonal og ukrainsk industri. For luftvern vurderes tilskudd til anskaffelse av luftvernmateriell i samarbeid med andre allierte, som for eksempel Tyskland og Storbritannia. Regjeringen vil også vurdere tilskudd til ett eller flere internasjonale initiativer for anskaffelse av artilleriammunisjon, som sammen med luftvern er blant Ukrainas vedvarende høyt prioriterte behov. Norge planlegger med deltakelse i dronekoalisjonen til støtte for Ukraina, og det vil gis tilskudd til fellesanskaffelser gjennom koalisjonen i tillegg til mulige anskaffelser fra ukrainsk industri.

Regjeringen vil innrette bruken av midlene fleksibelt slik at Norge skal kunne støtte konkrete initiativer relatert til den mulige fredsplanen. Dette innebærer også at regjeringen vil bevare et handlingsrom til å støtte nye og viktige initiativer i samarbeid med allierte og partnere etter hvert som de avtegner seg. Norges bidrag skal innrettes for å svare på Ukrainas behov og samordnes med bidrag fra andre europeiske land.

Nansen-programmet vil fortsatt følges opp i tråd med den politiske enigheten på Stortinget våren 2023 og høsten 2024. Regjeringen vil på vanlig måte helhetlig vurdere økonomien og statsbudsjettets innretning i de årlige budsjettframleggelsene for Stortinget.

Det vises til proposisjonen for nærmere redegjørelse.

2. Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Eigil Knutsen, lederen Tuva Moflag, Tellef Inge Mørland, Bjørnar Skjæran, Maria Aasen-Svensrud og Rigmor Aasrud, fra Høyre, Tina Bru, Mahmoud Farahmand, Heidi Nordby Lunde og Helge Orten, fra Senterpartiet, Emilie Mehl, Ole André Myhrvold og Geir Pollestad, fra Fremskrittspartiet, Hans Andreas Limi og Roy Steffensen, fra Sosialistisk Venstreparti, Andreas Sjalg Unneland, fra Rødt, Marie Sneve Martinussen, fra Venstre, Sveinung Rotevatn, fra Miljøpartiet De Grønne, Sigrid Zurbuchen Heiberg, og fra Kristelig Folkeparti, Kjell Ingolf Ropstad, viser til omtalen og tar denne til orientering. Komiteen slutter seg for øvrig til regjeringens forslag, jf. forslag til romertall II under kapittel 3 Komiteens tilråding.

Komiteen vil uttrykke sin respekt for Ukrainas forsvarskamp og understreker betydningen av at Norge bidrar, tuftet på respekt for folkeretten i en regelstyrt verden. Norges støtte til Ukraina er også en investering i vår egen trygghet og stabilitet i Europa.

Komiteen viser til at partiene på Stortinget våren 2023, høsten 2024 og vinteren 2025 har avtalt å øke støtten til Ukraina. I proposisjonen fremmer regjeringen forslag om å øke støttenivået til det partiene ble enige om 6. mars 2025. Ulike partier har hatt egne forslag, men likevel kommet frem til forlik som et samlet storting står bak. Det er en styrke for Norge og gir forutsigbarhet for Ukraina.

Komiteen slutter seg til at støtten i stor grad skal skje gjennom etablerte internasjonale ordninger og anskaffelser fra ukrainsk forsvarsindustri. Det er viktig med tett koordinering med allierte, og at støtten innrettes etter Ukrainas behov. Et sentralt hensyn er å styrke Ukrainas forsvarsevne og posisjon også på lang sikt. Tro-

verdigg militær kapasitet vil være avgjørende, også i en situasjon med våpenhvile eller fredsavtale.

En bevilgning på 85 mrd. kroner tilsvarer om lag to prosent av Fastlands-BNP i 2025. Komiteen understreker viktigheten av at departementene og Forsvaret har nødvendig kapasitet til å sørge for god gjennomføring, og at Stortinget får informasjon om måloppnåelse.

Komiteen legger til grunn at regjeringen vil komme tilbake til Stortinget dersom Ukrainas behov endrer seg vesentlig, herunder dersom situasjonen forverres, eller dersom en fredsplan gir grunnlag for at midlene bør anvendes betydelig annerledes.

2.1 Forslag til bevilgningsendringer

2.1.1 KAP. 1700 FORSVARSDEPARTEMENTET

Post 79 Militær støtte til Ukraina, kan overføres, kan nyttes under kap. 1710 post 1 og 47, kap. 1720 post 1 og kap. 1760 post 1 og 45

Sammendrag

Det er lagt opp til stor fleksibilitet i Nansen-programmet, også gjennom året. Den økte støtten i 2025 skal gå uavkortet til internasjonale initiativer og kjøp fra ukrainsk forsvarsindustri. Det foreslås å bevilge hovedandelen av midlene på kap. 1700 post 79, siden det legges til grunn at en stor del av økningen skal gå til tilskudd gjennom internasjonale samarbeidsmekanismer. I løpet av budsjettåret vil bevilgningen foreslås fordelt i henhold til endelig innretning på støtten. Til sammen foreslås det å øke bevilgningen på kap. 1700 post 79 med 30 mrd. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

2.1.2 KAP. 1760 FORSVARSMATERIELL OG STØRRE ANSKAFFELSER OG VEDLIKEHOLD

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, kan nyttes under kap. 1700 post 79

Sammendrag

Det foreslås å bevilge de resterende 20 mrd. krone av den økte støtten på kap. 1760 post 45 til anskaffelser fra Ukraina og internasjonale initiativ som innebærer anskaffelser av materiell og tjenester for støtte til Ukraina. Det foreslås at kap. 1760 post 45 gis stikkordet «kan nyttes under kap. 1700 post 79», gitt at det her er snakk om store betalingsstrømmer, og at det kan bli aktuelt med en kombinasjon av anskaffelser og tilskudd som en del av støtten til Ukraina.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

I

I statsbudsjettet for 2025 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
Utgifter			
1700		Forsvarsdepartementet:	
	79	Militær støtte til Ukraina, kan overføres, kan nyttes under kap. 1710 post 1 og 47, kap. 1720 post 1 og kap. 1760 post 1 og 45, for høyes med.....	30 000 000 000
		fra kr 17 006 150 000 til kr 47 006 150 000	
1760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold:	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, kan nyttes under kap. 1700 post 79, for høyes med	20 000 000 000
		fra kr 34 249 213 000 til kr 54 249 213 000	

II

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet og Forsvarsdepartementet kan pådra forpliktelser om sivil og militær støtte gjennom Nansen-programmet for Ukraina innenfor en samlet ramme på 204,5 mrd. kroner i perioden 2023–2030.

Oslo, i finanskomiteen, den 11. april 2025

Tuva Moflag
leder

Tina Bru
ordfører

